

Dr. DURO MEDIĆ, Ekonomski fakultet Zagreb

Dr. ADOLF DRAGIČEVIĆ: EKONOMSKI LEKSIKON, “Informator”, Zagreb, 1991. g., str. 927.

U izdanju zagrebačke izdavačke kuće “Informator” nedavno je objavljeno novo i značajno djelo naše leksičografske i ekonomske literature. Riječ je o knjizi EKONOMSKI LEKSIKON koju je napisao poznati profesor političke ekonomije dr. Adolf Dragičević. Ovo novo djelo prof. Dragičevića predstavlja prerađeno, dopunjeno i prošireno treće izdanje *Leksikona političke ekonomije* koji je objavljen prvi put 1964., a drugi put 1983. godine. Historičari i analitičari naše ekonomske misli vjerojatno će zapaziti jednu rijetku pojavu: obimno i leksičografsko djelo koje obično pišu ekipe stručnjaka, prof. Dragičević je napisao sam i bez kompjutorske obrade tekstova! Takvu rijetku erudiciju i obimnu literarnu produkciju, poslije Mije Mirkovića, imaju B. Hovrat, L. Pejić, M. Jakšić i još nekoliko naših ekonomista.

U odnosu na raniji *Leksikon političke ekonomije* sadašnji *Ekonomski leksikon* ima niz novih odrednica. Promjena naziva ne izražava Dragičevićevo napuštanje političke ekonomije (što je sada pomodno, u političkom trendu), već je posljedica usklađivanja naziva i novog (dopunjenog) sadržaja knjiga. Dok su u ranijim izdanjima Leksikona objašnjavani uglavnom pojmovi iz političke ekonomije i historije ekonomske misli, sada su, pored toga, u abecedar uključene i nove odrednice — pojmovi, ličnosti, pojave i teme iz drugih ekonomskih nauka a naročito iz ekonomike, ekonomske politike, financija, informatike i suvremenih ekonomskih teorija. Isto kao i u ranijim izdanjima, autor je uz pojmovno objašnjenje novih pojmova i sintagmi, koje su nastale u zadnja dva desetljeća (dogovorna ekonomija, postkeynesijanska ekonomija, neokenzijanci, neoliberalizam, perestrojka, regonomika, teorija javnog izbora, reprivatizacija, kompjutor, robotizacija, telematika itd.) često izložio i svoje procjene njihove naučne valjanosti, značaja, utjecaja i sl.

Objašnjenje nekih odrednica, posebno aktualnih teorija i škola ekonomske misli te prikaz shvaćanja pojedinih utjecajnih ekonomista nadmašuje okvire leksikona, jer su pisani u obliku kraćih ili dužih eseja koji bi se mogli koristiti i za neko novo izdanje naše Ekonomske enciklopedije.

Ekonomski leksikon sadrži više od 4000 odrednica i oko 300 ilustracija — crteža, tabela, grafikona i fotografija poznatih ekonomista. U njemu su izloženi i osnovni podaci o ekonomistima — nobelovcima te informacije o nekim suvremenim i utjecajnim ekonomskim teoretičarima (J. Sachs, T. Sargent, A. Leijonhufvud, R. Lucas, D. Patinkin, A. Agenbegijan, J. Pevzner, J. Kornai i dr.). S obzirom na elemente koji sadrži (objašnjenje pojmova, opisi, prikazi, komentari, stavovi, ocjene i sl.) Ekonomski leksikon bit će koristan ne samo studentima ekonomskih, pravnih i političkih nauka već i svim ljudima koji proširuju ili obnavljaju svoja znanja iz ekonomije. Koristan će biti svima koji na stručnoj razini i terminima ekonomske struke pokušavaju (sebi i drugima) objasniti što se s njima i oko njih zbiva u ekonomiji i društvu.

One čitaoce koji se zanimaju za pluralizam politekonomske paradigmi, alternativne teorije i sporove među ekonomistima, savjetujemo da najprije prouče globalni (tekstualni i grafički) pregled razvoja ekonomske misli (tzv. porodično stablo ekonomije), a zatim osnovne odrednice kao što su — povijest ekonomske misli, periodizacija ekonomske misli, politička ekonomija, predmet političke ekonomije, ekonomika, ekonomska politika, ekonomski zakon i sl. Poslije toga pažljivi čitaoci lakše stječu uvid u suvremene tokove teorijske ekonomije, kao što su neoliberalna škola i njene struje — monetarizam, ekonomika ponude, teorija racionalnih očekivanja, teorija javnog izbora, zatim keynesijanska škola, marksistička politička ekonomija, radikalna politička ekonomija i slično. Takav način korištenja Leksikona olakšava čitaocu razumijevanje i komparaciju osnovnih pojmova i alternativnih ekonomskih teorija. Tim putem stječe se uvid u opći fond znanja koji je zajednički svim ekonomistima raznih profila i orijentacija.

Leksikon ima i nekih nedostataka. O njima u ovom prikazu ne možemo govoriti. Ostavljamo to historičarima i analitičarima ekonomske misli i široj naučnoj javosti. Možemo samo napomenuti da nedostaje index imena i bibliografija korištene literature. To bi trebalo dodati novom (četvrtom) izdanju koje će se, vjerujemo, pojaviti. I pored visoke cijene (1.751,00 din.) i niske kupovne moći, ovo izdanje uz olakšice izdavača, posebno za studente (sniženje prodajne cijene, prodaja na kredit i sl.) bit će brzo rasprodano isto kao i prethodna dva izdanja.